

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B**

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 589/2008,

23. juuni 2008,

milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad munade turustusnormide kohta

(ELT L 163, 24.6.2008, lk 6)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni määrus (EÜ) nr 598/2008, 24. juuni 2008	L 164	14	25.6.2008
► <u>M2</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 557/2010, 24. juuni 2010	L 159	13	25.6.2010
► <u>M3</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 342/2013, 16. aprill 2013	L 107	4	17.4.2013
► <u>M4</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 458/2013, 16. mai 2013	L 133	17	17.5.2013
► <u>M5</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 519/2013, 21. veebruar 2013	L 158	74	10.6.2013
► <u>M6</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1185, 20. aprill 2017	L 171	113	4.7.2017
► <u>M7</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/2168, 20. september 2017	L 306	6	22.11.2017

▼B**KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 589/2008,****23. juuni 2008,****milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad munade turustusnormide kohta***Artikkel 1***Mõisted**

Vajaduse korral kohaldatakse määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõikes 1 ning määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 5 ja punkti 7 alapunktis 3 sätestatud mõisteid.

Käesolevas määruses kasutatakse täiendavalt järgmisi mõisteid:

- a) „pakend” – A- või B-klassi mune sisaldav pakend, välja arvatud veopakendid ja tööstusmunade konteinerid;
- b) „lahtine müük” – muude kui pakendamata munade pakkumine jaemüügiks lõpptarbijale;
- c) „koguja” – määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 kohaselt registreeritud ettevõtte, mis kogub tootjalt mune, selleks et neid tarnida pakkimiskeskusesse, turule, mis müüb eranditule hulgimüüjatele, kelle ettevõtetel on luba tegutseda pakkimiskeskustena, või toiduainetööstusele ja muudele kui toiduainetööstuse ettevõtetele;
- d) „viimane müügikuupäev” – maksimaalne tähtaeg munade tarnimiseks lõpptarbijale vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa X jao I peatüki punktile 3;
- e) „toiduainetööstus” – inimtoiduks ette nähtud munatooteid tootev ettevõtte, välja arvatud toitlustusettevõtted;
- f) „muu kui toiduainetööstus” – muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud, muna sisaldavaid tooteid tootev ettevõtte;
- g) „toitlustusettevõtted” – direktiivi 2000/13/EÜ artikli 1 lõikes 2 osutatud toitlustusettevõtted;
- h) „tööstusmunad” – muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud munad;

▼M4

- i) „partii” – ühest tootmiskohast või pakkimiskeskusest pärit pakendatud või lahtised munad, millel on sama munemiskuupäev, minimaalne säilimisaeg või pakendamiskuupäev, sama tootmisviis ning liigitatud munade puhul sama kvaliteedi- ja kaaluklass;

▼B

- j) „ümberpakendamine” – munade füüsiline ümberpaigutamine teise pakendisse või mune sisaldava pakendi uuesti märgistamine;
- k) „munad” – liiki *Gallus gallus* kuuluvate kanade koorega munad, mis kõlbavad otse inimtoiduna tarbimiseks või munatoodete valmistamiseks ning mis ei ole pragunenud, hauduma pandud ega keedetud;

▼B

- l) „pragunenud munad” – nii koore- kui ka kestapragudega munad, mille sisu on nähtaval;
- m) „hauduma pandud munad” – munad, mis on asetatud inkubaatorisse;
- n) „turustamine” – munade müügi eesmärgil hoidmine, sealhulgas nende müügiks pakkumine, ladustamine, pakkimine, märgistamine, tarnimine või muul viisil üleandmine tasuta või tasu eest;
- o) „ettevõtja” – tootja või mis tahes muu munade turustamisega tegelev füüsiline või juriidiline isik;
- p) „tootmiskoht” – ettevõtte, kus peetakse munakanu ja mis on registreeritud vastavalt komisjoni direktiivi 2002/4/EÜ ⁽¹⁾ nõuetele;
- q) „pakkimiskeskus” – pakkimiskeskus määruse (EÜ) nr 853/2004 tähenduses, mis omab selleks tegevuseks luba vastavalt käesoleva määruse artikli 5 lõikele 2 ning kus mune liigitatakse kvaliteedi ja kaalu alusel;
- r) „lõpptarbija” – toiduaine viimane tarbija, kes ei kasuta kõnealust toiduainet äritegevuse eesmärgil;
- s) „tootjakood” – tootmiskohta tähistav eraldusnumber vastavalt direktiivi 2002/4/EÜ lisa punktile 2.

*Artikkel 2***Munade kvaliteediomadused**

1. A-klassi munad peavad olema järgmiste omadustega:
 - a) koor ja kutiikul: normaalse kujuga, puhas ja kahjustusteta;
 - b) õhuvahe: kõrgus mitte üle 6 mm, muutumatu; ekstraklassis turustatavate munade puhul peab õhuvahe siiski olema mitte üle 4 mm;
 - c) rebu: läbivalgustamisel nähtav ainult varjuna, ilma selgete piirjooneteta, muna pööramisel liigub veidi ning pöörduv tagasi muna keskmesse;
 - d) valge: selge, läbipaistev;
 - e) looteketas: areng ei ole tuvastatav;
 - f) võõrlisandid: lubamatud;
 - g) võõrlõhnad: lubamatud.
2. A-klassi mune ei pesta ega puhastata enne ega pärast liigitamist, kui artiklist 3 ei tulene teisiti.
3. A-klassi mune ei tohi säilitamiseks töödelda ega jahutada tööruumides või ettevõtetes, kus temperatuuri hoitakse kunstlikult madalamal kui 5 °C. Mune, mida on hoitud temperatuuril alla 5 °C vedamise ajal kuni 24 tundi või müügiruumides kuni 72 tundi, ei käsitata siiski jahutatud munadena.

⁽¹⁾ EÜT L 30, 31.1.2002, lk 44.

▼B

4. B-klassi munad on munad, mis ei vasta esimeses lõikes sätestatud kvaliteediomadustele. A-klassi munad, mis enam ei vasta kõnealustele kvaliteediomadustele, liigitatakse ümber B-klassi munadeks.

*Artikkel 3***Pestud munad**

1. Liikmesriigid, kes 1. juunil 2003 on andnud pakkimiskeskustele loa mune pesta, võivad jätkuvalt lubada pakkimiskeskustel mune pesta, kui need keskused tegutsevad vastavalt munapesusüsteemide riigisiseste suunistele. Pestud mune tohib turustada ainult neis liikmesriikides, kus sellised load on välja antud.

2. Lõikes 1 osutatud liikmesriigid peavad ergutama toidukäitlejate tegevust munapesusüsteemide hea tava riigisiseste suuniste väljatöötamisel vastavalt määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklile 8.

*Artikkel 4***A-klassi munade liigitamine kaalu järgi**

1. A-klassi munad liigitatakse kaaluklassidesse järgmiselt:

- a) XL – väga suured: kaal \geq 73 g;
- b) L – suured: kaal \geq 63 g ja $<$ 73 g;
- c) M – keskmise suurusega: kaal \geq 53 g ja $<$ 63 g;
- d) S – väikesed: kaal $<$ 53 g.

2. Kaaluklass märgitakse lõikes 1 määratletud vastavate tähtede või mõistetega või nende kombinatsioonidega, mida võib täiendada vastavate mõõtevahemikega. Võib kasutada muid täiendavaid märgiseid, tingimusel et selliseid märgiseid ei saa ekslikult pidada lõikes 1 määratletud märgisteks ning need vastavad direktiivi 2000/13/EÜ nõuetele.

3. Erandina lõikest 1 tuleb juhul, kui eri suurusega A-klassi mune pakitakse samasse pakendisse, märkida pakendile munade minimaalne netokaal kokku grammides ning lisada märgis „Eri suurusega munad” või samaväärne mõiste.

*Artikkel 5***Pakkimiskeskused**

1. Munad liigitatakse ja pakitakse ning pakendid märgistatakse üksnes pakkimiskeskustes.

Pakkimiskeskustena kiidetakse heaks üksnes need ettevõtjad, kes vastavad käesolevas artiklis ettenähtud tingimustele.

▼B

2. Pädev asutus annab pakkimiskeskustele loa munade liigitamiseks ning määrab pakkimiskeskuse koodi igale ettevõtjale, kellel on munade kvaliteedi- ja kaaluklassidesse liigitamiseks sobivad ruumid ja tehnilised seadmed. Pakkimiskeskustelt, mis töötavad eranditult toiduainetetööstuse ja muu tööstuse kui toiduainetetööstus jaoks, ei nõuta munade kaalu järgi klassidesse liigitamiseks sobivate tehniliste seadmete olemasolu.

Pädev asutus annab pakkimiskeskusele eraldusnumbri, mis algab asjaomase liikmesriigi koodiga vastavalt komisjoni direktiivi 2002/4/EÜ lisa punkti 2 alapunktile 2.

3. Pakkimiskeskuste tehniline varustus peab tagama munade nõuetekohase käitlemise. Selle hulka peab vajaduse korral kuuluma:

- a) vajadustele vastav ovoskoop, automaatne või selline, mis töötab pideva järelevalve all ning võimaldab iga muna kvaliteeti eraldi määrata, või muud vajalikud seadmed;
- b) õhurõhu mõõtmise seadeldis;
- c) munade kaaluklassidesse liigitamise masin;
- d) üks või mitu taadeldud kaalu munade kaalumiseks;
- e) munade märgistamise masin.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud loa võib kohe kehtetuks tunnistada, kui käesolevas artiklis ette nähtud tingimusi enam ei täideta.

*Artikkel 6***Munade liigitamise, märgistamise, pakendamise ja pakendite märgistamise tähtajad**

1. Munad liigitatakse, märgistatakse ja pakendatakse kümne päeva jooksul alates munemisest.
2. Artikli 14 kohaselt turustatavad munad liigitatakse, märgistatakse ja pakendatakse nelja päeva jooksul alates munemisest.
3. Artikli 12 lõike 1 punktis d osutatud minimaalne säilimisaeg märgitakse pakendamise ajal vastavalt direktiivi 2000/13/EÜ artikli 9 lõikele 2.

*Artikkel 7***Veopakendil esitatav teave**

1. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 18 kohaldamist, peab tootja tootmiskohas igale mune sisaldavale veopakendile märkima järgmised identifitseerimisandmed:

- a) tootja nimi ja aadress;
- b) tootjakood;
- c) munade arv ja/või nende kaal;

▼B

d) munemiskuupäev või ajavahemik;

e) lähetuskuupäev.

Kui pakkimiskeskused saavad pakkimata mune nende endi samas kohas asuvatest tootmisüksustest, võib nimetatud identifitseerimisandmed märkida veopakenditele pakkimiskeskuses.

2. Lõikes 1 osutatud andmed peavad olema nii munade veopakendil kui ka saatedokumentides. Vahendaja, kellele munad tarnitakse, peab säilitama nende dokumentide koopia. Saatedokumentide originaalid säilitatakse pakkimiskeskuses, kus munad liigitatakse.

Kui koguja saadud partii jagatakse rohkem kui ühele ettevõtjale tarnimiseks, võib saatedokumendid asendada asjakohaste veopakendi etikettidega, kui neil on esitatud kogu lõikes 1 osutatud teave.

3. Lõikes 1 osutatud teavet, mis on kinnitatud veopakendile, ei muudeta ja see jääb veopakendile kuni munade eemaldamiseni liigitamiseks, märgistamiseks, koheseks pakendamiseks või hilisemaks ümber töötamiseks.

*Artikkel 8***Munade märgistamine piiriüleseks tarnimiseks**

1. Kui tootja tarnib munad teises liikmesriigis asuvale kogujale, pakkimiskeskusele või muule tööstusele kui toiduainetööstus, märgistatakse munad enne tootmiskohast lähetamist tootjakoodiga.

2. Liikmesriik, kelle territooriumil tootmiskoht asub, võib teha lõikes 1 sätestatud nõudest erandi, kui tootja on sõlminud tarnelepingu pakkimiskeskusega, mis asub mõnes muus liikmesriigis, kus kehtib käesolevale määrusele vastav märgistamisnõue. Selline erand tehakse ainult mõlema asjaomase käitleja taotlusel ja liikmesriigi eelneval nõusolekul, kelle territooriumil pakkimiskeskus asub. Sel juhul peab tarnelepingu koopia saadetisega kaasas olema.

3. Lõikes 2 osutatud tarnelepingute minimaalne kehtivusaeg ei või olla alla ühe kuu.

4. Enne käesoleva artikli lõike 2 kohase erandi tegemist teavitatakse asjaomaste liikmesriikide või transiitliikmesriikide järelevalvetalitusi, millele on osutatud artiklis 24.

5. Muus liikmesriigis turustatavad B-klassi munad märgistatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisa A-osa III punkti alapunkti 1 teisele taandele ja neil peab vajaduse korral olema käesoleva määruse artiklile 10 vastav märgis, et neid oleks võimalik A-klassi munadest kergesti eristada.

▼B*Artikkel 9***Tootjakood**

1. Tootjakood koosneb direktiivi 2002/4/EÜ lisa punktis 2 sätestatud koodidest ja tähtedest. See peab olema selgesti eristatav ja kergesti loetav ning vähemalt 2 mm kõrge.
2. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisa A-osa III punkti alapunkti 1 kohaldamist, ei ole tootjakoodiga märgistamine kohustuslik, kui tehnilised seadmed ei võimalda märgistada koorepragu-dega või määratud mune.

*Artikkel 10***B-klassi munadele trükitud tähistused**

Määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisa A-osa III punkti alapunkti 1 osutatud märgis on vähemalt 12 mm diameetriga ring vähemalt 5 mm kõrguse B-tähe ümber, või vähemalt 5 mm diameetriga selgesti eristatav värvitapp.

▼M1*Artikkel 11***Otse toiduainetööstusele tarnitavate munade märgistamine**

1. Kui sanitaaralaste õigusaktidega ei ole teisiti ette nähtud, võivad liikmesriigid vabastada käitlejad nende taotluse korral määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisa punkti A.III alapunktiga 1 ja XIV lisa punkti A.IV alapunktiga 3 ette nähtud märgistamisnõuetest, kui munad tarnitakse tootmiskohast otse toiduainetööstusele.
2. Lõikes 1 osutatud juhtudel:
 - a) teavitavad liikmesriigid, kus tootmiskoht on asutatud, asjaomase liikmesriigi pädevaid asutusi nõuetekohaselt märgistamist käsitleva erandi tegemisest enne tarnimise algust;
 - b) kui erand käsitleb kolmandas riigis asuvat tarnijat, siis tarnitakse munad tööstusele üksnes sel tingimusel, et erandi teinud liikmesriigi pädev asutus kontrollib munade töötlemiseks ette nähtud lõppsihtkohta;
 - c) vastutab tarnimise eest täielikult toiduainetööstuse käitleja, kes kohustub kasutama mune üksnes ümbertöötamiseks.

▼B*Artikkel 12***Pakendite märgistamine**

1. A-klassi mune sisaldavate pakendite välispinnal peavad selgesti eristatavas ja kergesti loetavas kirjas olema järgmised andmed:
 - a) pakkimiskeskuse kood;

▼B

- b) kvaliteediklass; pakendid märgistatakse mõistega „A-klass” või tähega „A”, millega koos võib kasutada märgist „värske”;
- c) kaaluklass vastavalt käesoleva määruse artikli 4 lõikele 2;
- d) minimaalne säilimisaeg vastavalt käesoleva määruse artiklile 13;
- e) märgis „pestud munad” käesoleva määruse artikli 3 kohaselt pestud munade puhul;
- f) direktiivi 2000/13/EÜ artikli 3 lõike 1 punkti 6 kohane säilitamise või kasutamise eritingimus, milles soovitakse tarbijatel hoida mune pärast ostmist jahedas.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele peab A-klassi mune sisaldavate pakendite välispinnale olema märgitud tootmisviis selgesti eristatavas ja kergesti loetavas kirjas.

Tootmisviisi tähistamiseks kasutatakse ainult järgmisi mõisteid:

- a) tavapärase põllumajanduse puhul I lisa A osas sätestatud mõisted, kui II lisas sätestatud asjakohased tingimused on täidetud;
- b) mahepõllumajanduse puhul nõukogu määruse (EMÜ) nr 2092/91 ⁽¹⁾ artiklis 2 sätestatud mõisted.

Tootjakoodi tähenduse selgitus peab olema pakendi peal või sees.

Kui munakanu peetakse nõukogu direktiivi 1999/74/EÜ III peatükis sätestatud nõuetele vastavates tootmissüsteemides, võib tootmisviisi täiendada ühega käesoleva määruse I lisa B-osas loetletud märgistest.

3. Lõike 2 kohaldamine ei piira II lisas esitatud miinimumnõuetest ulatuslikumate riigisiseste tehniliste meetmete kohaldamist, mis võivad kehtida üksnes asjaomase liikmesriigi tootjate suhtes, kui need on kooskõlas ühenduse õigusega.

4. B-klassi mune sisaldavate pakendite välispinnal peavad selgesti eristatavas ja kergesti loetavas kirjas olema järgmised andmed:

- a) pakkimiskeskuse kood;
- b) kvaliteediklass; pakendid märgistatakse mõistega „B-klass” või tähega „B”;
- c) pakendamiskuupäev.

5. Liikmesriigid võivad oma territooriumil toodetud munade puhul nõuda, et etiketid kinnitataks munapakendile niiviisi, et need pakendi avamisel katki läheksid.

⁽¹⁾ EÜT L 198, 22.7.1991, lk 1.

▼B*Artikkel 13***Minimaalse säilimisaja märkimine**

Direktiivi 2000/13/EÜ artikli 3 lõike 1 punktis 5 osutatud minimaalseks säilimisajaks määratakse kuni 28 päeva pärast munemist. Kui on märgitud munemise ajavahemik, arvestatakse minimaalset säilimisega selle ajavahemiku esimesest päevast.

*Artikkel 14***„Ekstra” märgisega pakendid**

1. Märgist „ekstra” või „eriti värske” võib kasutada täiendava märgisena A-klassi mune sisaldavatel pakenditel kuni üheksanda päevani pärast munemist.

2. Kui kasutatakse lõikes 1 osutatud märgiseid, peab kõnealune üheksapäevane tähtaeg olema pakendile märgitud selgesti eristatavas ja kergesti loetavas kirjas.

*Artikkel 15***Munakanade söötmissviisi märkimine**

Kui märgitakse munakanade söötmissviisi, kohaldatakse järgmisi miinimumnõudeid:

- a) teraviljadele söödakomponendina võib viidata ainult juhul, kui vili moodustab kasutatava söödasegu kaalust vähemalt 60 %, mis võib sisaldada kuni 15 % teravilja kõrvalsaadusi;
- b) kui viidatakse konkreetsele teraviljale, peab kasutatavas söödasegus olema nimetatud teravilja vähemalt 30 %, mis ei piira punktis a osutatud vähemalt 60 % nõude kohaldamist. Kui viidatakse konkreetsele mitmele teraviljale, peab iga teravilja olema vähemalt 5 %.

*Artikkel 16***Lahtise müügi puhul esitatav teave**

Lahtise müügi puhul esitatakse tarbijale selgesti eristatavalt ja kergesti loetavas kirjas järgmine teave:

- a) kvaliteediklass;
- b) kaaluklassid vastavalt artiklile 4;
- c) märke tootmissviisi kohta vastavalt artikli 12 lõikele 2;
- d) tootjakoodi tähenduse selgitus;
- e) minimaalne säilimisae.

▼B*Artikkel 17***Pakendite kvaliteet**

Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 852/2004 II lisa peatükis X sätestatud nõuete kohaldamist, peavad pakendid olema löökide suhtes vastupidavad, kuivad, puhtad ja vigastusteta ning valmistatud materjalist, mis kaitseb mune kõrvallõhnade ja kvaliteedi languse ohu eest.

*Artikkel 18***Tööstusmunad**

Tööstusmune turustatakse pakendatuna konteineritesse, mis on märgistatud punase lindi või etiketiga.

Kõnealustele lintidele ja etikettidele märgitakse selgelt ja loetavalt:

- a) selle ettevõtja nimi ja aadress, kellele munad on ette nähtud;
- b) munad tarninud ettevõtja nimi ja aadress;
- c) märgis „tööstusmunad” 2 cm kõrguste suurtähtedega ning sõnad „inimtoiduks kõlbmatu” vähemalt 8 mm kõrguste tähtedega.

*Artikkel 19***Ümberpakendamine**

Pakendatud A-klassi mune võib ümber pakendada ainult pakkimiskeskustes. Ühes pakendis võivad olla ainult ühe partii munad.

*Artikkel 20***Tootjate raamatupidamisdokumendid**

1. Tootjad registreerivad teabe tootmisviisi kohta, märkides iga kasutatud tootmisviisi kohta järgmised andmed:

- a) munakanade hankimiskuupäev, nende vanus hankimise ajal ning arv;
- b) tapmise kuupäev ja tapetud kanade arv;
- c) päevane munatoodang;
- d) päevas müüdud või muul viisil tarnitud munade arv ja/või kaal;
- e) ostjate nimed ja aadressid.

2. Kui söötmisviis märgitakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 15, peavad tootjad, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 852/2004 I lisa A-osa punktis III sätestatud nõuete kohaldamist, registreerima järgmise teabe, märkides iga kasutatud söötmisviisi puhul:

- a) tarnitud ja kohapeal segatud sööda kogus ja liik;
- b) sööda tarnimise kuupäev.

▼B

3. Kui tootja kasutab ühes tootmiskohas eri tootmisviise, esitatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud teave kanalate kaupa.

4. Käesoleva artikli kohaldamisel võivad tootjad müügi- ja tarnearvestuse pidamise asemel koondada arved ja kättetoimetamisteatised ning märgistada need vastavalt lõigetele 1 ja 2.

*Artikkel 21***Kogujate raamatupidamisdokumendid**

1. Kogujad registreerivad eraldi tootmisviiside ja päevade kaupa järgmised andmed:

- a) kogutud munade kogused tootjate kaupa, tootja nimi, aadress ja kood ning munemiskuupäev või ajavahemik;
- b) asjaomastele pakkimiskeskustele tarnitud munade kogused tootjate kaupa, pakkimiskeskuste nimed, aadressid, koodid ning munemise kuupäevad või ajavahemikud.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel võivad kogujad müügi- ja tarnearvestuse pidamise asemel koondada arved ja kättetoimetamisteatised ning märgistada need vastavalt lõikele 1.

*Artikkel 22***Pakkimiskeskuste raamatupidamisdokumendid**

1. Pakkimiskeskused registreerivad eraldi tootmisviiside ja päevade kaupa järgmised andmed:

- a) vastuvõetud liigitamata munade kogused tootjate kaupa, tootja nimi, aadress ja kood ning munemiskuupäev või ajavahemik;
- b) pärast munade liigitamist kogused kvaliteedi- ja kaaluklasside kaupa;
- c) teistest pakkimiskeskustest saadud liigitatud munade kogused, nende pakkimiskeskuste koodid ja munade minimaalne säilimisaeg;
- d) teistele pakkimiskeskustele tarnitud liigitamata munade kogused tootjate kaupa, nende keskuste koodid ning munade munemise kuupäevad või ajavahemikud;
- e) tarnitud munade arv ja/või kaal kvaliteedi- ja kaaluklassi kaupa, B-klassi munade puhul pakkimiskuupäev või A-klassi munade puhul minimaalne säilivusaeg, ning ostjate kaupa, koos ostja nime ja aadressiga.

Pakkimiskeskused ajakohastavad tegeliku laovarude dokumente igal nädalal.

▼B

2. Kui A-klassi munadel ja nende pakenditel on märgis munakanade söötmisviisi kohta vastavalt artiklile 15, peavad selliseid määrgiseid kasutavad pakkimiskeskused eraldi raamatupidamisarvestust vastavalt lõikele 1.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel võivad pakkimiskeskused müügi- ja tarnearvestuse pidamise asemel koondada arved ja kättetoimetamisteatised ning märgistada need vastavalt lõigetele 1 ja 2.

*Artikkel 23***Dokumentide säilitamise aeg**

Artikli 7 lõikes 2 ja artiklites 20–22 osutatud arvestuslikke dokumente ning kättetoimetamisteatise säilitatakse vähemalt kuus kuud alates nende koostamisest.

*Artikkel 24***Kontrollimised**

1. Liikmesriigid määravad järelevalvetalitused käesoleva määruse sätete täitmise kontrollimiseks.

▼M3

2. Lõikes 1 osutatud järelevalvetalitused kontrollivad käesoleva määrusega hõlmatud tooteid vajaduse korral igal turustusetapil. Lisaks pistelisele kontrollile tehakse riskianalüüsil põhinevaid kontrole, millega võetakse arvesse asjaomase ettevõtte tüüpi ja tootlikkust ning varasemat teavet ettevõtja käitumise kohta munade turustusnormide järgimisel.

▼B

3. Kolmandatest riikidest imporditud A-klassi munade puhul teostatakse lõike 2 kohaseid kontrole tollivormistuse käigus ning enne vabasse ringlusse lubamist.

Kolmandatest riikidest imporditud B-klassi munad lubatakse vabasse ringlusse üksnes tingimusel, et tolliprotseduuride käigus on kontrollitud, et nende tarnimise lõppsihtkoht on töötlev tööstus.

4. Lisaks pistelisele kontrollile viivad järelevalvetalitused enda määratud sagedusega läbi riskianalüüsil põhinevaid käitlejate kontrollimisi, mis põhinevad artikli 2 osutatud riskianalüüsil, võttes arvesse vähemalt järgmist:

- a) eelnevate kontrollide tulemused;
- b) munade turustustsüklite keerukus;
- c) tootmis- või pakkimisüksuse struktuur;
- d) munade tootmise või pakkimise maht;

▼B

e) olulised muutused munade tootmises või käitlemises või turustusviisis võrreldes eelnevate aastatega.

5. Kontrolli tuleb teostada regulaarselt ja ette teatamata. Artiklites 20–22 osutatud raamatupidamisdokumendid tuleb esimesel taotlusel anda järelevalvetalituste käsutusse.

*Artikkel 25***Otsus mittevastavuse kohta**

1. Järelevalvetalituste otsus, mis tehakse pärast artiklis 24 sätestatud kontrolli, käesoleva määruse nõuetele mittevastavuse kohta, kehtib kogu kontrollitud partii kohta.

2. Kui kontrollimisel tehakse kindlaks, et kontrollitav partii ei vasta käesoleva määruse nõuetele, siis keelab järelevalvetalitus selle turustamise või juhul, kui partii on pärit kolmandast riigist, selle importimise, kui ei esitata tõendusmaterjali partii käesoleva määruse nõuetega vastavusse viimise kohta, või keelab turustamise või importimise seniks, kuni kõnealune tõendusmaterjal saadakse.

3. Kontrolli läbi viinud järelevalvetalitus teeb kindlaks, kas kasutuselt kõrvaldatud partii on viidud või viiakse vastavusse käesoleva määruse nõuetega.

*Artikkel 26***Kvaliteedivigade lubatud hälbed**

1. A-klassi munade partiide kontrollimisel on lubatud järgmised hälbed:

a) pakkimiskeskuses vahetult enne lähetamist: 5 %-l munadest võib olla kvaliteedivigu;

b) muudel turustusetappidel: 7 %-l munadest võib olla kvaliteedivigu.

2. Munadel, mida turustatakse märgistega „ekstra” või „eriti värske”, ei tohi olla õhuvahega seotud hälbeid ei pakkimise ega importimise ajal.

3. Kui kontrollitavas partiis on alla 180 muna, kahekordistatakse lõikes 1 osutatud protsendimäära.

*Artikkel 27***Munade kaalu lubatud hälbed**

1. Välja arvatud artikli 4 lõikes 3 sätestatud juhul, lubatakse A-klassi munade partiide kontrollimisel teatavat kaaluhälvet iga muna puhul. Sellises partiis võib pakendile märgitud kaaluklassiga piirneva klassi mune olla kuni 10 %, kuid järgmise, kaalult madalama klassi mune ei või olla üle 5 %.

▼B

2. Kui kontrollitavas partiis on alla 180 muna, kahekordistatakse lõikes 1 osutatud protsendimäära.

*Artikkel 28***Munade märgistamise lubatud hälbed**

20 %-l munadest võivad märgised olla loetamatud partiide ja pakendite kontrollimisel.

*Artikkel 29***Kolmandatesse riikidesse eksporditavad munad**

Ekspordiks ettenähtud pakendatud munad võivad olla muudetud vastavaks nõuetele, mis erinevad määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisas ja käesolevas määruses sätestatud kvaliteedi- ja märgistamisnõuetest või peavad vastama täiendavatele nõuetele.

*Artikkel 30***Imporditud munad**

1. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisa A-osa IV punkti alapunktis 1 osutatud ühenduse õigusaktidega võrdväärsuse hindamine peab hõlmama ka hinnangu selle kohta, kas kolmanda riigi ettevõtjad täidavad tõhusalt käesoleva määruse nõudeid. Seda hinnangut ajakohastatakse korrapäraselt.

Komisjon avaldab hindamise tulemused *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Kolmandatest riikidest imporditud munad märgistatakse päritoluriigis selgelt ja loetavalt riigi ISO 3166 koodiga.

3. Kui määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisa A-osa IV punkti alapunktis 3 osutatud piisavaid tagatise eeskirjade võrdväärsuse kohta ei pakuta, peavad asjaomasest kolmandast riigist imporditud munade pakendite välispinnal olema selgesti eristatavas ja kergesti loetavas kirjas järgmised andmed:

- a) päritoluriik;
- b) tootmisviis „ei vasta EÜ normidele”.

▼M6**▼B***Artikkel 32***Rikkumistest teatamine**

Liikmesriigid teatavad komisjonile viie tööpäeva jooksul elektroonilisel teel järelevalvetalituste avastatud rikkumistest või sellekohasest tõsisest kahtlusest, mis võiksid kahjustada ühendusesisest munakaubandust. Ühendusesisene kaubanduse kahjustamisena käsitatakse eelkõige tõsiseid rikkumisi tootjate poolt, kes toodavad või turustavad mune müügiks teistesse liikmesriikidesse.

▼B*Artikkel 33***Erandid Prantsuse ülemeredepartemangudele**

1. Erandina artikli 2 lõikest 3 võib Prantsusmaa ülemeredepartemangudes jaemüügiks ettenähtud mune tarnida sinna jahutatuna. Sellisel juhul võib viimase müügikuupäeva aega pikendada 33 päevani.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 märgitud juhul peavad lisaks artiklites 12 ja 16 sätestatud nõuetele olema pakendi peal märgis „jahutatud munad” ning andmed jahutamise kohta.

Eristusmärk „jahutatud munad” on võrdkülgne kolmnurk vähemalt 10 mm küljepikkusega.

*Artikkel 34***Erandid Soome teatavatele piirkondadele**

Tootjatelt otse III lisas loetletud piirkondades asuvatele jaemüügipunktidele müüdavate munade puhul määruse (EÜ) nr 1234/2007 XIV lisas ja käesolevas määruses sätestatud nõudeid ei kohaldata. Tootmisviis tuleb siiski nõuetekohaselt identifitseerida vastavalt käesoleva määruse artikli 12 lõikele 2 ja artikli 16 punktile c.

*Artikkel 35***Teatava vabatahtliku märgistamise tavade hindamine**

Hiljemalt 31. detsembriks 2009 annab komisjon hinnangu artikli 12 lõike 2 viimase lõigu kohase vabatahtliku märgistamise kasutamisele, millele vajaduse korral lisatakse asjakohased ettepanekud selle kohustuslikuks muutmise kohta.

*Artikkel 36***Sanktsioonid**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad sanktsioonide kohta, mida kohaldatakse kõnealuse määruse sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

▼M2*Artikkel 37***Teatised**

1. Liikmesriigid edastavad komisjoni palvel komisjonile ja teistele liikmesriikidele käesoleva määruse rakendamiseks vajaliku teabe.

2. Käesoleva määruse kohaselt komisjonile esitatavad teatised on kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 792/2009 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ELT L 228, 1.9.2009, lk 3.

▼B

Artikkel 38

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 557/2007 tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 2008.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele ja määrusele (EÜ) nr 1028/2006 tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt IV lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 39

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. juulist 2008.

Artiklit 33 kohaldatakse kuni 30. juunini 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

I LISA

A OSA

Artikli 12 lõike 2 teise lõigu punktis a osutatud mõisted

Keele- kood	1	2	3
BG	„Яйца от кокошки – свободно отглеждане на открито”	„Яйца от кокошки – подово отглеждане”	„Яйца от кокошки – клетъчно отглеждане”
ES	„Huevos de gallinas camperas”	„Huevos de gallinas criadas en el suelo”	„Huevos de gallinas criadas en jaula”
CS	„Vejce nosnic ve volném výběhu”	„Vejce nosnic v halách”	„Vejce nosnic v klecích”
DA	„Frilandsæg”	„Skrabeæg”	„Buræg”
DE	„Eier aus Freilandhaltung”	„Eier aus Bodenhaltung”	„Eier aus Käfighaltung”
ET	„Vabalt peetavate kanade munad”	„Õrrekanade munad”	„Puuris peetavate kanade munad”
EL	„Αυγά ελεύθερης βοσκής”	„Αυγά αχυρώνα ή αυγά στρωμνής”	„Αυγά κλωβοστοιχίας”
EN	„Free range eggs”	„Barn eggs”	„Eggs from caged hens”
FR	„Œufs de poules élevées en plein air”	„Œufs de poules élevées au sol”	„Œufs de poules élevées en cage”
▼ <u>M5</u>			
HR	„Jaja iz slobodnog uzgoja”	„Jaja iz štalskog (podnog) uzgoja”	„Jaja iz kaveznog (baterijskog) uzgoja”
▼ <u>B</u>			
GA	„Uibheacha saor-raoin”	„Uibheacha sciobóil”	„Uibheacha ó chearca chúbarnai”
IT	„Uova da allevamento all'aperto”	„Uova da allevamento a terra”	„Uova da allevamento in gabbie”
LV	„Brīvās turēšanas apstākļos dētās olas”	„Kūtī dētās olas”	„Sprostos dētās olas”
LT	„Laisvai laikomų vištų kiaušiniai”	„Ant kraiko laikomų vištų kiaušiniai”	„Narvuose laikomų vištų kiaušiniai”
HU	„Szabad tartásban termelt tojás”	„Alternatív tartásban termelt tojás”	„Ketreces tartásból származó tojás”
MT	„Bajd tat-tigieġ imrobbija barra”	„Bajd tat-tigieġ imrobbija ma' l-art”	„Bajd tat-tigieġ imrobbija fil-gaġeġ”
NL	„Eieren van hennen met vrije uitloop”	„Scharreleieren”	„Kooieieren”
PL	„Jaja z chowu na wolnym wybiegu”	„Jaja z chowu ściółkowego”	„Jaja z chowu klatkowego”
PT	„Ovos de galinhas criadas ao ar livre”	„Ovos de galinhas criadas no solo”	„Ovos de galinhas criadas em gaiolas”
RO	„Ouă de găini crescute în aer liber”	„Ouă de găini crescute în hale la sol”	„Ouă de găini crescute în baterii”
SK	„Vajcia z chovu na voľnom výbehu”	„Vajcia z podstiel'kového chovu”	„Vajcia z klietkového chovu”
SL	„Jajca iz proste reje”	„Jajca iz hlevske reje”	„Jajca iz baterijske reje”
FI	„Ulkokanojen munia”	„Lattiakanojen munia”	„Häkkikanojen munia”
SV	„Ägg från utehöns”	„Ägg från frigående höns inomhus”	„Ägg från burhöns”

▼ **B**

B OSA

Artikli 12 lõike 2 neljandas lõigus osutatud mõisted

Keelekood	
BG	„Уголемени клетки”
ES	„Jaulas acondicionadas”
CS	„Obohacené klece”
DA	„Stimulusberigede bure”
DE	„ausgestalteter Käfig”
ET	„Täiustatud puurid”
EL	„Αναβαθμισμένοι/Διευθετημένοι κλωβοί”
EN	„Enriched cages”
FR	„Cages aménagées”
▼ M5	
HR	„Obogaćeni kavezi”
▼ B	
GA	„Cásanna Saibhrithe”
IT	„Gabbie attrezzate”
LV	„Uzlabeti būri”
LT	„Pagerinti narveliai”
HU	„Feljavított ketrecek”
MT	„Gageg arrikkiti”
NL	„Aangepaste kooi” of „Verrijkte kooi”
PL	„Klatki ulepszone”
PT	„Gaiolas melhoradas”
RO	„Cuști îmbunătățite”
SK	„Obohatené kliecky”
SL	„Obogatene kletke”
FI	„Varustellut häkit”
SV	„Inredd bur”

▼ **B**

II LISA

▼ **M7****Tootmissüsteemide miinimumnõuded munade eri tootmisviiside puhul**

1. „Vabalt peetavate kanade munad“ peavad olema toodetud tootmissüsteemides, mis vastavad vähemalt nõukogu direktiivi 1999/74/EÜ⁽¹⁾ artiklis 4 sätestatud tingimustele.

Eelkõige peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kanadel peab olema terve päev avatud pääs jooksuaeda. See nõue ei keela siiski tootjal tõkestamast sinna pääsu hommikutundidel piiratud ajavahe- miku jooksul vastavalt headele põllumajandustavadele, sealhulgas headele loomakasvatustavadele.

Kui liidu õiguse alusel vastu võetud meetmetega peaks inimeste ja loomade tervise kaitsmise huvides olema nõutud kanade jooksuaias viibi- mise piirang, võib mune piirangust olenemata jätkuvalt turustada vabalt peetavate kanade munadena, tingimusel et munakanade pääsu jooksuaeda ei ole piiratud rohkem kui järjestikuse 16 nädala jooksul. Kõnealune maksimaalne ajavahemik algab kuupäevast, mil ühel ajal lindlasse pandud asjaomase munakanakarja pääsu jooksuaeda tegelikult piirati;

- b) jooksuaiad, kuhu kanad pääsevad, on kaetud peamiselt taimkattega ning neid ei kasutata muuks otstarbeks, välja arvatud kasutamine viljapuuae- dade, metsamaa ja kariloomade karjamaana, kui pädevad asutused on jooksuaedade karjamaana kasutamiseks loa andnud;
- c) suurim loomkoormus ei tohi ületada 2 500 kana kasutusala hektari kohta või ühte kana 4 m² kohta. Kui ühe kana kohta on kasutada vähemalt 10 m² ja kui kasutatakse rotatsioonüsteemi ning kanadel on linnukarja eluaja jooksul võrdne juurdepääs kogu territooriumile, peab karjaalal alati olema vähemalt 2,5 m² kana kohta;
- d) jooksuaedade raadius ei tohi ületada 150 meetrit hoone lähimast väljumis- luugist. Kuni 350 meetrine raadius hoone lähimast väljumisluugist on siiski lubatud, kui kogu jooksuaias on ühtlaste vahemaade järel piisav arv direktiivi 1999/74/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 3 alapunkti b alapunktis ii määratletud tähenduses varjualuseid, ühe hektari kohta vähemalt neli varjualust.
2. „Õrrekanade munad“ peavad olema toodetud tootmissüsteemides, mis vastavad vähemalt direktiivi 1999/74/EÜ artiklis 4 sätestatud tingimustele.
3. „Puuris peetavate kanade munad“ peavad olema toodetud tootmissüsteemides, mis vastavad vähemalt:
- a) direktiivi 1999/74/EÜ artiklis 5 sätestatud tingimustele kuni 31. detsembri- ni 2011 või
- b) direktiivi 1999/74/EÜ artiklis 6 sätestatud tingimustele.
4. Liikmesriigid võivad lubada ettevõtetele, kus on kuni 350 munakana või kus kasvatatakse tõmunakanu, erandeid käesoleva lisa punktides 1 ja 2, mis on seotud direktiivi 1999/74/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunkti d teises lauses ning punkti 1 alapunktis e, punktis 2, punkti 3 alapunkti a alapunktis i ja punkti 3 alapunkti b alapunktis i osutatud kohustustega.

⁽¹⁾ Nõukogu 19. juuli 1999. aasta direktiiv 1999/74/EÜ, millega sätestatakse munakanade kaitse miinimumnõuded (ELT L 203, 3.8.1999, lk 53).

▼B

III LISA

Artiklis 34 osutatud Soome piirkonnad

Järgmised läänid:

- Lapi;
- Oulu;
- Ida-Soome lääni maakonnad Põhja-Karjala ja Põhja-Savo;
- Ahvenamaa.

IV LISA

Vastavustabel (osutatud artiklis 38)

Määrus (EÜ) nr 1028/2006	Määrus (EÜ) nr 557/2007	Käesolev määrus
—	Artikli 1 esimene lõik	Artikli 1 esimene lõik
—	Artikli 1 teise lõigu sissejuhatav lause	Artikli 1 teise lõigu sissejuhatav lause
—	Artikli 1 teise lõigu punktid a–j	Artikli 1 teise lõigu punktid a–j
Artikli 2 punktid 1–9	—	Artikli 1 teise lõigu punktid k–s
—	Artikkel 2	Artikkel 2
—	Artikkel 3	Artikkel 3
—	Artikkel 4	Artikkel 4
Artikli 5 lõige 1	—	Artikli 5 lõike 1 esimene lõik
—	Artikli 5 lõige 1	Artikli 5 lõike 1 teine lõik
Artikli 5 lõige 2	—	Artikli 5 lõike 2 esimene lõik
—	Artikli 5 lõige 2	Artikli 5 lõike 2 teine lõik
—	Artikli 5 lõige 3	Artikli 5 lõige 3
Artikli 5 lõige 3	—	Artikli 5 lõige 4
—	Artikkel 6	Artikkel 6
—	Artikkel 7	Artikkel 7
—	Artikkel 8	Artikkel 8
—	Artikkel 9	Artikkel 9
—	Artikkel 10	Artikkel 10
—	Artikli 11 lõige 2	Artikkel 11
—	Artikkel 12	Artikkel 12
—	Artikkel 13	Artikkel 13
—	Artikkel 14	Artikkel 14
—	Artikkel 15	Artikkel 15
—	Artikkel 16	Artikkel 16
—	Artikkel 17	Artikkel 17
—	Artikkel 18	Artikkel 18
—	Artikkel 19	Artikkel 19
—	Artikkel 20	Artikkel 20
—	Artikkel 21	Artikkel 21
—	Artikkel 22	Artikkel 22
—	Artikkel 23	Artikkel 23
Artikkel 7	—	Artikli 24 lõiked 1, 2 ja 3
—	Artikkel 24	Artikli 24 lõiked 4 ja 5
—	Artikkel 25	Artikkel 25

▼B

Määrus (EÜ) nr 1028/2006	Määrus (EÜ) nr 557/2007	Käesolev määrus
—	Artikkel 26	Artikkel 26
—	Artikkel 27	Artikkel 27
—	Artikkel 28	Artikkel 28
—	Artikkel 29	Artikkel 29
—	Artikkel 30	Artikkel 30
—	Artikkel 31	Artikkel 31
—	Artikkel 32	Artikkel 32
—	Artikkel 33	Artikkel 33
—	Artikkel 34	Artikkel 34
—	Artikkel 35	Artikkel 35
Artikkel 8	—	Artikkel 36
Artikkel 9	—	Artikkel 37
—	Artikkel 36	Artikkel 38
—	Artikkel 37	Artikkel 39
—	I LISA	I LISA
—	II LISA	II LISA
—	III LISA	III LISA
—	IV LISA	IV LISA
—	V LISA	—